

กองทุนความมั่งคั่งแห่งชาติ โอกาสของไทย?

● บึงสรวว์ วาสอาด

สถาบันศึกษานโยบายสาธารณะ

เมื่อวันที่ 1 ตุลาคมที่ผ่านมา ดิฉันได้เสนอว่าประเทศไทยมีศักยภาพด้านเมดิคัลฮับพอที่รัฐอาจจะคิดใช้กองทุนความมั่งคั่งแห่งรัฐขยายเครือข่ายใน AEC บังเอิญบทความที่ลงไปมีข้อความว่าเป็นกองทุนของธนาคารแห่งประเทศไทยที่จริงกองทุนความมั่งคั่งที่ผู้เขียนคิดในใจยังไม่ได้คิดว่าเป็นของใคร แต่แหล่งที่มาของเงินกองทุนจะมาจกไหนจะเป็นธนาคารแห่งประเทศไทยหรือไม่ก็ว่าจะทำกันต่อไป โชคดีที่เมื่อวันที่ 27 กันยายนที่ผ่านมา ได้มีโอกาสไปฟังวิทยากร 3 ท่านคือ ม.ร.ว.ปรีดิยาธร เทวกุล คุณโจ ฮอร์น พัทโนทัย และอาจารย์วิโรจน์ อาลี ว่าด้วย **กองทุนความมั่งคั่ง (Sovereign Wealth Fund : SWF)** ทำให้เปิดหูเปิดตาขึ้นมาก จึงขอนำมาเล่าสู่กันฟังดังนี้

กองทุนความมั่งคั่ง เป็นกองทุนของรัฐบาลที่นำเงินไปลงทุนยังต่างประเทศ ส่วนใหญ่เป็นกองทุนของประเทศที่ค้ำนำมันซึ่งประเทศของเขาทำมหากินเหลือใช้ ก็เอาเงินเหล่านี้ไปหาโอกาสลงทุนในต่างประเทศ ยกตัวอย่างเช่น Abu Dhabi มีกองทุนขนาด 6 แสนล้านดอลลาร์ หรือจีนมีกองทุนหลายกองทุน เช่น กองทุนที่เป็นของแบงก์ชาติหนึ่งกองทุน รู้จักกันในชื่อ **SAFE (State Administration of Foreign Exchange)** เป็นของกระทรวงการคลังหนึ่งกองทุน เรียกว่า **CIC (China Investment Corporation)** ทั้งสองกองทุนมีขนาด 4-5 แสนล้านดอลลาร์ โกล่า บ้านเราก็มีกองทุนมหาเสกของสิงคโปร์ และคานานาห์ของมาเลเซีย กองทุนเหล่านี้ก็มี mission ตามภารกิจที่รัฐบาลตั้งไว้ อาจารย์วิโรจน์เล่าว่า มาเลเซียใช้กองทุนความมั่งคั่งของเขาไปซื้อโรงพยาบาลหลายแห่งในหลายประเทศ

เพื่อเอากำไรมาใช้สนับสนุนโครงการสุขภาพดีถ้วนหน้าของประเทศเขา หากจะถามว่า ทำไมประเทศต่าง ๆ จึงพยายามไปลงทุนในต่างประเทศ คำตอบก็คือว่า ก็เพราะต้องการผลตอบแทนที่สูงขึ้น การที่ยุโรปเศรษฐกิจอ่อนแอ ก็หมายความว่า เป็นโอกาสทองแล้วที่จะซื้อทรัพย์สินราคาถูกในยุโรป

เราดูเหมือนจะไม่ได้มั่งคั่งจริง ๆ หากเราจะตั้งกองทุนความมั่งคั่งจากการออกพันธบัตรตอนนี้ก็มีหน้อยู่มากแล้ว

ขยายตัวของตลาดประเทศสมาชิกทำให้เกิดโอกาสทองของการลงทุน ดังที่ผู้เขียนได้เคยเขียนไว้ว่า **ขณะนี้ เป็นโอกาสอันดีที่ไทยจะไปลงทุนด้านการให้บริการทางการแพทย์และโรงแรมทั้งใน AEC และในยุโรปได้**

สำหรับประเทศไทย โอกาสการลงทุนขนาดใหญ่ภายในประเทศของเราเริ่มจำกัดลงเพราะแหล่งพลังงานของเราคือ ก๊าซธรรมชาติใกล้จะหมดลงในอีก 15 ปีข้างหน้า การเมืองที่ขาดเสถียรภาพและความขัดแย้งทางสังคมที่เกิดจากโครงการใหญ่ยังไม่คลี่คลาย ทำให้การลงทุนอุตสาหกรรม

หนักในประเทศไทยเป็นไปได้ยาก หากประเทศไทยมีเงินจริงก็น่าจะไปลงทุนต่างประเทศ ซึ่งคุณชายปรีดิยาธรเห็นว่ารัฐควรจะสนับสนุนโครงการทวายของเอกชนไทย

คำถามต่อไปก็คือว่า แล้วเราจะรวยจริงหรือเปล่า กองทุนสำรองระหว่างประเทศที่ว่ามีมหาศาลนั้นมีมากน้อยเพียงใด

ณ จุดนี้ คุณชายปรีดิยาธรในฐานะที่เคยเป็นผู้ว่าราชการธนาคารแห่งประเทศไทยได้พยายามอธิบายฐานะของกองทุนสำรองว่า บัญชีสำรองเงินตราทั่วไปมีอยู่ 2 บัญชี บัญชีแรกเป็นบัญชีสำรองทั่วไปในงบการเงินฝ่ายการธนาคาร มีอยู่ 138,000 ล้านดอลลาร์ แต่เงินส่วนนี้เรามีหนี้ผูกพันเป็นพันธบัตรอยู่ ไม่ใช่ทุนที่ไม่มีดอกเบี้ย ถ้าเอาเงินไปใส่ในกองทุนความมั่งคั่งก็ต้องเอาหนี้ไปด้วย ดังนั้นจะไม่สามารถเอาเงินนี้ไปจ่ายนู่น จ่ายนี่จ่ายนั้นอย่างสบายใจ

บัญชีที่สองเป็นบัญชีสำรองเงินตราของฝ่ายออกบัตรที่ใช้หนุนการออกธนบัตร บัญชีนี้มีอยู่ 70,000 ล้านดอลลาร์ ที่บัญชีนี้มีบัญชีพิเศษของหลวงตามหาบัวและศิษยานุศิษย์ติดอยู่ด้วยซึ่งส่วนหลังนี้จะต้องไม่ได้ เพราะเจ้าของเขาได้ลั่นเจตนากรณีให้เป็นสำรองคงคลังไว้อย่างชัดเจน ในขณะที่ธนบัตรที่พิมพ์ออกมาใช้มีประมาณ 1.19 ล้านล้านบาท เทียบเท่า 37,000 ล้านดอลลาร์ ซึ่งต้องใช้หนุนธนบัตรเราจึงต้องมีสำรองฉุกเฉิน หากเจ้าหน้าที่ต่างชาติต้องการเงินคืนซึ่งต่างชาติถือพันธบัตรเงินบาทอยู่ 24,000 ล้านดอลลาร์ และยังมีความเคชชอนเป็นหนี้อยู่ 123,000 ล้านดอลลาร์ รัฐเป็นหนี้อยู่ 4,000 ล้านดอลลาร์ นั่นก็คือ ทุนสำรองของเราเป็นเจ้าของหรือต้องเผื่อฉุกเฉินไว้เกือบหมดแล้ว

คุณชายปรีดิยาธรยังบอกอีกว่า ไม่มีกองทุนความมั่งคั่ง (SWF) ประเทศไทยเลยที่ใช้เงินสำรองระหว่างประเทศ เขาใช้วิธี

หาเงินจากการขายทรัพย์สิน (เช่นน้ำมัน) และหรือออกพันธบัตรสกุลเงินท้องถิ่นและเอาเงินนั้นมาซื้อเงินตราต่างประเทศไปตั้งเป็นกองทุน สรุปก็คือ เราดูเหมือนจะไม่ไ้ได้มั่งคั่งจริงๆ หากเราจะตั้งกองทุนความมั่งคั่งจากการออกพันธบัตรตอนนี้ก็มีหนี้ อยู่มากแล้ว เช่นเงินกู้ที่รัฐบาลคิดจะนำมาใช้ลงทุนบริหารจัดการน้ำโดยออกพระราชกำหนด 3 ฉบับรวมวงเงิน 700,000 ล้านบาท นี่ยังไม่ได้นับวงเงินที่ใช้จำนำข้าวที่รวมยอดอีกหลายแสนล้านบาท หากจะทำได้เรื่อยๆ ก็คงต้องใช้เงินอีกมาก นี่ยังไม่ได้นับเงินชดเชยกองทุนน้ำมันและการลดรายได้อื่นๆ (ภาษี) จากที่ไปสนับสนุนนโยบายประชานิยมอื่นๆ

สรุปได้ว่ากองทุนความมั่งคั่งเป็นกลไกที่ประเทศอื่นๆ เขาใช้กันเพื่อหาความมั่งคั่งให้รัฐเพิ่มขึ้น ขณะนี้โอกาสนอกประเทศกำลังนำลงทุนเพราะมีโปรเจ็คดีๆ รออยู่มากพอสมควร คำถามก็คือกองทุนฯ นี้จะเอาแหล่งเงินที่ไหน ถ้าจะเอาทุนสำรองเงินตราระหว่างประเทศไปใช้ ต้องเอาหนี้อื่นๆ ด้วย หากจะกู้คนไทยโดยอาศัยการออกพันธบัตรก็อย่าลืมว่านี่ก็หนี้อีกก้อนเหมือนกัน

คำถามที่ว่าใครจะบริหารคงเป็นคำถามที่ตอบง่ายกว่า ก็คือเงินมากขนาดนี้ต้องใช้มืออาชีพซึ่งคุณชายปริดิยาธรบอกว่าเรามีคนเก่งเยอะ ต้องตั้งกติกาสรรหาและกำกับให้ดี ผู้เขียนเองก็เห็นว่ายังมี มือดีๆ ในยุโรป สหรัฐอเมริกาก็มี เศรษฐกิจโลกแบบนี้คงหาจ้างได้ไม่ยาก

ปัญหาสุดท้ายก็คือปัญหาที่กั๊กร่อนสังคมไทยในขณะนี้ว่า นักการเมืองจะเข้ามาล้วงลูกไหมเนี่ย เงินตั้งมากมายขนาดนี้ ปัญหาที่โครงการใหญ่ๆ เกิดขึ้นไม่ได้ในประเทศไทยเพราะประชาชนไม่ไว้ใจรัฐบาลและนักการเมืองที่คอร์รัปชัน

มาถึงจุดนี้ก็ดูเหมือนเข้าสู่ทางตันแต่คุณชายก็ยังอุตสาห่มองโลกในแง่ดี ท่านตอบว่า เราต้องมีสมมติฐานว่า ยังมี ความเชื่อมั่น (Trust) ในสังคมไทย มิฉะนั้นชาติก็จะดำรงอยู่ไม่ได้

สำหรับผู้เขียน มีความรู้สึกถึงความเชื่อมั่นในนักการเมือง (ทุกสีทุกพรรค) หลอมละลายลงทุกๆ วัน

ใครก็ได้ ช่วยประเทศไทยด้วย!
(แต่ห้ามรัฐประหารนะค่ะ)